

Klinisk omvårdnad: Allmän omvårdnad **Clinical Nursing: General Nursing**

25,5 högskolepoäng

25,5 credits

Ladokkod: 61SA01

Version: 18.0

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom vård 2018-12-05

Gäller från: VT 2019

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad (GIN)

Utbildningsområde: Vård

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav: Grundläggande behörighet samt Matematik B, Naturkunskap B och Samhällskunskap A eller

Matematik 2a/2b/2c, Naturkunskap 2, Samhällskunskap 1b/1a1+1a2

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

I kursen ingår teoretiska kunskaper, färdighetsträning av kliniska moment samt verksamhetsförlagd utbildning. Vårdandet studeras utifrån omvårdnadsprocessen och kursinnehållet baseras på sjuksköterskans kärnkompetenser som är; personcentrerad vård, samverkan i team, evidensbaserad vård, förbättringskunskap och kvalitetsutveckling, säker vård och informatik.

I kursen behandlas människans grundläggande behov i olika åldrar. Barns utveckling, det naturliga åldrandet och livets slut studeras. Vårdrelationens betydelse i omvårdnadsarbetet lyfts fram, liksom närståendes betydelse för patientens hälsa. Olika kulturella företeelser i vårdandet problematiseras. Lärande i relation till vårdandet berörs både utifrån patienters och vårdares perspektiv. Vidare studeras vårdvetenskapliga begrepp och teorier samt sjuksköterskans vårdande roll och funktion. Reflektion används för kritisk granskning och värdering av det egna förhållningssättet i vårdandet. I kursen ingår även att träna förmågor att analysera och argumentera kring etiska problemställningar som kan uppstå i den allmänna omvårdnaden.

Perspektivet hållbar utveckling (utifrån ett socialt, ekonomiskt och miljö perspektiv) relateras till vårdande sammanhang. I kursen studeras även olika samverkansformer, stödfunktioner och förbättringsområden ur ett hållbarhetsperspektiv. Kritisk granskning av vårdvetenskapliga texter introduceras tillsammans med informationsökning samt dokumentation av vetenskaplig rapportering.

Mål

Kursens lärandemål:

Efter avslutad kurs ska studenten med avseende på:

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 Redogöra för människans livscykel och behov ur ett utvecklingsteoretiskt perspektiv.
- 1.2 Redogöra för hur kön, etnicitet, ålder och socioekonomiska faktorer kan ha betydelse för vårdandet.
- 1.3 Redogöra för vårdorganisationens struktur och utveckling.
- 1.4 Redogöra för lärande i ett vårdande sammanhang.
- 1.5 Redogöra för samtalets betydelse i vårdandet.
- 1.6 Redogöra för innebörden i evidensbaserat vårdande.
- 1.7 Redogöra för innebörden i hållbar utveckling i relation till hälsa utifrån ett socialt, ekonomiskt och miljö perspektiv i relation till hälsa.
- 1.8 Redogöra för innebörden i relevanta lagar och författningar.
- 1.9 Förmåga att granska och värdera vetenskapliga artiklar.

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 Tillämpa vårdvetenskapliga begrepp och teorier med relevans för allmän omvårdnad.
- 2.2 Under handledning identifiera, planera, genomföra, utvärdera och dokumentera vård i relation till människans grundläggande behov, samt problematisera detta utifrån ett socialt, ekonomiskt, miljöperspektiv.
- 2.3 Tillämpa gällande författningar och säkerhetsföreskrifter inom allmän omvårdnad.
- 2.4 Identifiera vårdens samverkansformer, stödfunktioner och förbättringsområden och problematisera dessa.
- 2.5 Tillämpa vårdhygieniska principer utifrån ett för patient säkert sätt, samt med hänsyn till hållbar utveckling utifrån sociala, ekonomiska och miljö aspekter.
- 2.6 Visa förmåga att utifrån ett patientperspektiv lyssna till och samtala med patienter och närstående.
- 2.7 Främja patienters delaktighet i sin hälsa och vård, samt stödja patienters kunskap och förståelse.
- 2.8 Identifiera och påtala risker som kan äventyra säkerheten i vården.
- 2.9 Samverka och kommunicera med egna och andra professioner.
- 2.10 Söka, kritiskt granska, bedöma och använda relevant information och kunskap i vårdandet.
- 2.11 Reflektera över olika företeelser och frågeställningar tillsammans med andra professioner som ingår i det vårdande teamet runt patienten.
- 2.12 Visa ansvar för sitt eget lärande och utveckling inom professionen genom aktivt deltagande och patientsäkert handlande i vårdarbete.
- 2.13 Skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses.

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 Identifiera och värdera patientens resurser och hinder för hälsa.
- 3.2 Kritiskt granska och värdera det egna förhållningssättet i vårdandet.
- 3.3 Identifiera, analysera och argumentera kring vårdetiska ställningstaganden och dilemman inom allmän omvårdnad.
- 3.4 Tillämpa ett etiskt och vårdvetenskapligt förhållningssätt i mötet med patient och närstående.

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av:

- Föreläsningar
- Klinisk färdighetsträning
- Reflektionsseminarier
- Seminarier
- Simulering
- Verksamhetsförlagd utbildning
- Workshops

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

- *Tentamen:* (TE1): salstentamen: Lärandemål: 2.2, 2.5, 3.1, Högskolepoäng: 3.0, Betygsskala: Underkänt, Godkänt eller Väl godkänt
- *Skriftlig inlämningsuppgift,* (IN1): Omvårdnadsteoretiker: Lärandemål: 1,2, 2.1, 2.13, Högskolepoäng: 1.0, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Skriftlig inlämningsuppgift,* (IN2): Kvalitativ metod: Lärandemål: 1.6, 1.9, 2.13, Högskolepoäng: 1.0, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Skriftlig inlämningsuppgift,* (IN3): Kvantitativ metod: Lärandemål: 1.6, 1.9, 2.13, Högskolepoäng: 1.0, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Skriftlig inlämningsuppgift,* (IN4): Vårdandets didaktik: Lärandemål: 1.4, 1.5, 2.6, 2.7, 2.13, 3.1, 3.2, Högskolepoäng: 1.0, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Skriftlig inlämningsuppgift,* (IN5): Vårdutveckling och ledarskap: Lärandemål: 1.3, 1.7, 1.8, 2.4, 2.13, Högskolepoäng: 1.0, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Skriftlig inlämningsuppgift,* (IN6): Sociologi: Lärandemål: 1.2, 2.13, 3.2, Högskolepoäng: 0.5, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Skriftlig inlämningsuppgift,* (IN7): Etik: Lärandemål: 3.3, Högskolepoäng: 1.0, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Redovisning* (RE 1): Muntlig redovisning av IN1, Seminarium, omvårdnadsteoretiker: Lärandemål: 2.1, 2.13, 3.2, Högskolepoäng: 0.5, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Redovisning:* (RE 2): Aktivt deltagande i seminarium, vårdandets didaktik: Lärandemål: 1.4, 1.5, 2.6, 2.7, 3.1, 3.2, Högskolepoäng: 0.5, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

- *Redovisning* (RE 3): Muntlig redovisning av IN5, Seminarium, vårdutveckling och ledarskap: Lärandemål: 1.3, 1.7, 1.8, 2.4, Högskolepoäng: 1.0, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Redovisning*: (RE 4): Aktivt deltagande i seminarium, Barns utveckling och behov: Lärandemål: 1.1, 3.1, Högskolepoäng: 1.5, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Redovisning* (RE 5): Aktivt deltagande i seminarium samt muntlig redovisning av IN 7, Etik: Lärandemål: 1.5, 2.6, 2.7, 3.2, 3.3, 3.4, Högskolepoäng: 0.5, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Redovisning*: (RE 6): Aktivt deltagande i reflektionsseminarium- Grundläggande behov (2 seminarium): Lärandemål: 1.2, 1.5, 1.7, 2.1, 2.2, 2.11, 2.12, 3.1, 3.3, Högskolepoäng: 1.5+1.5, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Redovisning*: (RE 7): Aktivt deltagande i reflektionsseminarium- Livets slut: Lärandemål: 1.1, 1.5, 2.2, 2.3, 2.6, 2.7, 2.11, 3.2, 3.3, 3.4, Högskolepoäng: 0.5, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Kliniska Färdigheter*: (KF 1): Vitala parametrar: Lärandemål: 1.6, 1.7, 2.2, 2.3, 2.6, 2.7, 2.8, 2.10, 2.12, 3.2, 3.4, Högskolepoäng: 0.5, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Kliniska Färdigheter*: (KF 2): Aktivt deltagande, HLR: Lärandemål: 2.2, 2.9, Högskolepoäng: 0.5, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt
- *Verksamhetsförlagd bedömning*: (VFB1): Aktivt deltagande i verksamhetsförlagd utbildning: Lärandemål: 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, Högskolepoäng: 7.5, Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

För betyget Godkänt på hel kurs krävs minst Godkänt betyg på samtliga moment. För betyget Väl godkänt krävs dessutom Väl godkänt på momentet Tentamen.

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första examinationstillfällena baseras omexaminationen på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade uppsamlingstentamen, erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i prov, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som underkänts under verksamhetsförlagda studier har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats.

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänts på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum.

Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänts på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

(fr.o.m. GSJUK18h)

Andersson, D. (2012). *Fysisk aktivitet, vägen till bättre hälsa och ett rikare liv*. Dola förlag. Valda delar, ca 61 s.

Arman, M., Dahlbergh, K. & Ekebergh, M. (Red.). (2015). *Teoretiska grunder för vårdande*. Stockholm: Liber. 296 sid.

Berglund, M. & Ekebergh, M. (Red.). (2015). *Reflektion i lärande och vård en utmaning för sjuksköterskan*. Lund: Studentlitteratur. 271 s.

Boman, L. & Wikström, C. (2014). *Medicinsk teknik. Teknik, planering och genomförande*. Lund: Studentlitteratur. 280 s.

Borg, E. & Westerlund, J. (2012). *Statistik för beteendevetare*. Stockholm: Liber. Valda delar. 89 sid.

- Edberg, A-K. & Wijk, H. (2014). *Omvårdnadens grunder: Hälsa och ohälsa*. Lund: Studentlitteratur 2:1. 812 s.
- Ehrenberg, A. & Wallin, L. (2014). *Omvårdnadens grunder: Ansvar och utveckling*. (Kap 5+6 ss. 135-194; Kap 18 ss. 497-511). Lund: Studentlitteratur. 512 s.
- Ericson, E. & Ericson, T. (2009). *Klinisk mikrobiologi: Infektioner, Immunologi, Vårdhygien*. Stockholm: Liber. 316 s.
- Granskär, M. & Höglund-Nielsen, B (Red.). (2017). *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*. Lund: Studentlitteratur. 197 s.
- Hallström, I. & Lindberg, T. (2015) *Pediatrisk omvårdnad*. Stockholm: Liber. 384 s.
- Hansson Scherman, M. (2018). Samma sjukdom – olika betydelser. I Klang Söderkvist, B. & Kneck, Å. (red.). *Patientundervisning: Ett samspel för lärande*. Lund: Studentlitteratur, ss. 47-80.
- Kristoffersen, N. J. (2006). Teoretiska perspektiv på omvårdnad. I Kristoffersen, N.J., Nortvedt, F. & Skaug, E-A. (Red.), *Grundläggande omvårdnad, del 4*. Stockholm: Liber. Valda delar, ca 114 s.
- Larsson, M. & Rundgren, Å. (2010). *Geriatriska sjukdomar*. Lund: Studentlitteratur. Valda delar, ca 60 s.
- Rikshandboken- barnhälsovård (2010). [Återfinns elektroniskt]
- Rönberg, L. (2016). *Hälso- och sjukvårdsrätt*. Lund: Studentlitteratur. Valda delar.
- Sandman, L. & Kjellström, S. (2018). *Etikboken: Etik för vårdande yrken*. Lund: Studentlitteratur. Valda delar, ca 130 s.
- Sjukvårdsrådgivningen – 1177. [Återfinns elektroniskt]
- Smirthwaite, Goldina, Tengelin, Ellinor & Borrman, Therese (2014). *(O)jämsliddhet i hälsa och vård*. Stockholm: Sveriges kommuner och landsting.
- Socialstyrelsen. (2006). *Att förebygga vårdrelaterade infektioner: Ett kunskapsunderlag*. Stockholm: Socialstyrelsen. 461 s. . [Återfinns elektroniskt]
- SSF (2013). *Teamarbete och förbättringskunskap. Två kärnkompetenser för god och säker vård*. [Återfinns elektroniskt]
- Vårdhandboken*. Inera AB. [Återfinns elektroniskt]
- Wiklund, L. (2003). *Vårdvetenskap i klinisk praxis*. Stockholm: Natur och Kultur. 290 s
- Wiklund, L. (2015). *Psykologi för sjuksköterskor*. Lund: Studentlitteratur. 404 sid.
- Willman, A., Stoltz, P. & Bahtsevani, C. (2011). *Evidensbaserad omvårdnad: En bro mellan forskning och klinisk verksamhet*. Lund: Studentlitteratur. 192 s.
- Därutöver tillkommer ett antal författningar som kan hittas i t.ex.: Raadu, G. (senaste upplagan). *Författningshandbok för personal inom hälso- och sjukvården*. Stockholm: Liber.

Därutöver kan ytterligare artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Studenter har rätt att vara representerade i akademins beredande och beslutande organ.

Övrigt

Obligatorisk kurs i Sjuksköterskeutbildning 180 hp.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.